

Výcvik služobných psov

Obratnosť a obrana

Cviky obratnosti

- CHÔDZA PO REBRÍKU
- CHÔDZA PO KLADINE
- SKOK CEZ PREKÁŽKU VOĽNÝ
- SKOK CEZ PREKÁŽKU ŠPLHOM
- SKOK CEZ PRIEKOPU

Chôdza po rebríku a kladine

Cieľ cviku: naučiť psa chodiť po rebríku a kladine tam a späť

➤ Podmienенý podnet:

- ✓ Zvukový povel: „**Vpred!**“ a „**Späť!**“
- ✓ Pomocný povel: „*Pomaly!*“
- ✓ Posunkový povel: ukázanie v smere rebríka/kladiny
- ✓ Pochvala (zvuková)

➤ Nepodmienенý podnet:

- ✓ fyzická pochvala, odmena

Zvládnutý cvik: pes plynulo a rýchlo prejde po rebríku/kladine, tam aj späť, bez povelu si predsadne, po povele k nohe sa priradí

Nácvik

- ✓ najprv výcvik na nižšej kladine – bez rebríka
- ✓ výcvik na vôdzke/bez
- ✓ motivácia

Skok cez prekážky

Cieľ cviku: naučiť psa zdolávať rôzne typy výškových prekážok

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ Zvukový povel: „**Vpred hop!**“ a „**Späť hop!**“
- ✓ Posunkový povel: ukázanie v smere prekážky
- ✓ Pochvala (zvuková)

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ fyzická pochvala, odmena

Zvládnutý cvik: pes plynulo a rýchlo prekoná prekážky tam aj späť, bez povelu si predsadne, po povele k nohe sa priradí

Nácvik

- ✓ vek psa!!!!
- ✓ pri skokových začíname s nižšími prekážkami (cca 50 cm)
- ✓ pri šplhových začíname s vyššími
- ✓ metódy: psovod zdoláva prekážku spolu so psom
napodobňovacia metóda
s využitím aportu

prekonávanie šplhom (180 cm)

prekonávanie skokom (120 cm)

Skok cez priekopu

Cieľ cviku: naučiť psa zdolávať priekopu širokú 3 m

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ *Zvukový povel: „Vpred hop!“*
- ✓ *Posunkový povel: ukázanie v smere prekážky*
- ✓ *Pochvala (zvuková)*

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ *fyzická pochvala, odmena*

Zvládnutý cvik: pes preskočí priekopu a na povel „Zostaň!“ čaká na príchod psovoda

Nácvik

- ✓ najprv užšie „priekopy“
- ✓ výcvik na vôdzke
 - zdolanie spolu so psom s povelom „Vpred hop!“
 - po zdolaní priekopy „Zostaň!“
- ✓ neskôr prekážku zdoláva pes sám bez psovoda

Obrana a výcvik obrany

➤ obrana, obranné práce = séria cvikov

- ✓ *výcvik pre služobnú kynológiu*
- ✓ *športovú kynológiu*
- ✓ *uchovnenie pracovných plemien psov*

➤ špeciálny výcvik

➤ koristnícky a lovecký pud

➤ teamová práca

- ✓ *na cvičisku*
- ✓ *v reálnych podmienkach*

Cieľ výcviku obrany

- ✓ Ochrana psovoda pred útokom
- ✓ Zadržanie unikajúcej osoby
- ✓ Stráženie osoby pri osobnej prehliadke
- ✓ Samostatné rýchle a účinné odvrátenie útoku
- ✓ Zneškodnenie unikajúcej osoby aj keď kladie odpor
- ✓ Zneškodnenie ukrytej osoby
- ✓ Stráženie revíru (kontrola stráženej oblasti)
- ✓ Avizovanie blízkosti osoby ukrytej al. približujúcej sa k stanovištu hliadky
- ✓ Vypestovanie takých návykov psa v zneškodňovaní útoku, ktoré priamo neohrozia útočníka na živote

➤ **príprava na OP – už od šteňaťa** (*formou hry*)

- ✓ *podpora a budovanie sebavedomia*
- ✓ *budovanie dráždivosti*
- ✓ *ovládateľnosť*

➤ **predpoklady výcviku:**

- ✓ *povahovo silný, nebojácny, sebavedomý pes*
- ✓ *zvládnutá poslušnosť a ovládateľnosť psa*

➤ **zásady:**

- *od jednoduchšieho k zložitejšiemu*
- *pri výcviku pes musí vyjsť z každého zákroku víťazne*

➤ rozdelenie cvikov obrany:

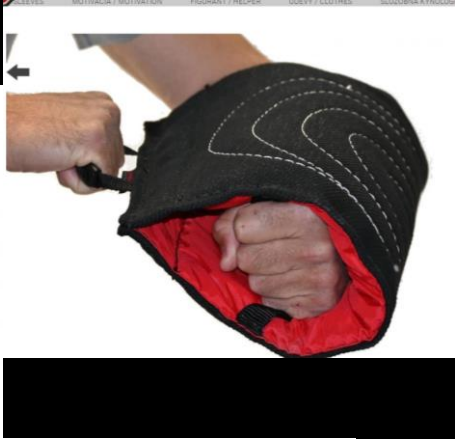
- technická časť
 - ✓ *prieskum terénu*
 - ✓ *označenie pomocníka*
 - ✓ *doprovod zadržanej osoby*
- ochrana psovoda
 - ✓ *zákroky psa na vodítku*
- samostaná činnosť psa
 - ✓ *zadržanie páchatel'a na diaľku*

Figurant

- objekt vo výcviku obrany
- klíčový faktor výcviku obrany
- „boj“ imituje skutečný zákrok

Príprava a vedenie šteňa k obrane

- využitie loveckého a koristníckeho pudu
- psovod formou hry a motivácie
- vzbudenie a podpora záujmu o „korisť“
- v prípade záujmu – povzbudenie, pochvala
- ✓ *„boj“ nesmie byť príliš dlhý*
- ✓ *pes musí vždy vyhrať*
- ✓ *používanie povelu „Zadrž“*

1. Nácvik záhryzu do voľne držanej handry

Cieľ cviku: naučiť psa od mladého veku rozvíjať zlobu a záhryz do voľne držanej handry

➤ figurant

- ✓ *rozvíjanie záujmu o korisť a podpora zloby*
- ✓ *provokácia k aktívnemu záhryzu*
- ✓ *budovanie aktívnej obrannej reakcie*
- ✓ *postupné zvyšovanie nárokov*
- ✓ *„Zadrž!“*

Zvládnutý cvik: šteňa sa aktívne hnevá na figuranta, pevne zahryzne do handry a určitý čas ju pevne drží

➤ možný výcvik aj so straším psom

Nácvik obrany – „kruhovka“

2. Nácvik záhryzu do šulca

Cieľ cviku: zvyšovanie zloby a záhryz do šulca

➤ predpoklad nácviku: pevný záhryz do voľnej handry, zloba

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ Zvukový povel: „**Zadrž!**“
- ✓ Pomocný povel: „Daj pozor!“
- ✓ Posunkový povel: ukázanie smerom na figuranta
- ✓ Pochvala (zvuková)

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ vydráždenie psa

Zvládnutý cvik: dostatočná dráždivosť a zloba na figuranta, pevný záhryz („plnou papuľou“)

3. Nácvik záhryzu do rukáva

Cieľ cviku: naučiť psa na povel psovoda zahryznúť do ruky „páchatela“

➤ predpoklad nácviku: pevný záhryz do šulca, zloba na figuranta

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ Zvukový povel: „**Zadrž!**“
- ✓ Pomocný povel: „*Daj pozor!*“
- ✓ Posunkový povel: ukázanie smerom na figuranta
- ✓ Pochvala (zvuková)

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ vydráždenie psa neprirodzeným správaním, útokom, prehnaný boj

Zvládnutý cvik: dostatočná dráždivosť a zloba na figuranta, pevný záhryz („plnou papuľou“)

Nácvik:

- zvyčajne vo veku cca 10 mesiacov
- na začiatku mäkký „šteňací“ rukáv
- „kruhovka“ – psy striedavo podľa povahy a pokročilosti
- ✓ výcvik na vôdzke
- ✓ použitie palice

4. Nácvik púšťania na povel

Cieľ cviku: naučiť psa na povel psovoda pustiť ochranný rukáv a usadnutie k ľavej nohe psovoda

➤ predpoklad nácviku: pevný záhryz do rukáva

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ Zvukový povel: „**Pušt'!**“ „**K nohe!**“
- ✓ Pomocný povel: „Zastavte sa!“
- ✓ Pochvala (zvuková)

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ prudké trhnutie vôdzkou nahor
- ✓ fyzická pochvala, odmena
- ✓ na pomocný povel „Zastavte sa!“ prestane so psom bojovať

Zvládnutý cvik: pes na povel psovoda okamžite púšťa rukáv a na ďalší usadne k nohe psovoda

Nácvik

- súčasne s nácvikom záhryzu do rukáva
 - pes drží rukáv a figurant sa s ním o neho preťahuje a bojuje
 - figurant zostane pokojne stáť (prechod musí byť evidentný)
 - psovod dáva povel „Pust’“ a trhne vôdzkou nahor
 - keď pes pustí rukáv – psovod povel „K nohe!“
 - pochvala

- ✓ *nutné niekoľkokrát opakovať*
- ✓ *individuálne*

5. Nácvik zadržania osoby na úteku (na diaľku)

Cieľ cviku: naučiť psa na povel prenasledovať osobu na úteku a zadržať ju, kým nepríde psovod

➤ predpoklad nácviku: pevný záhryz do rukáva, púšťanie na povel

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ Zvukový povel: „**Zadrž!**“
- ✓ Pomocné: „Stoj!“ „Zastavte sa!“
- ✓ Posunok: ukázanie smerom na osobu
- ✓ Pochvala (zvuková)

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ boj s figurantom
- ✓ fyzická pochvala, odmena

Zvládnutý cvik: pes na povel psovoda prenasleduje osobu na 200 m, zadrží ju do príchodu psovoda. Spoľahlivý povel „Pust!“

Nácvik

- ✓ *výcvik na vôdzke*
- ✓ *pred nácvikom cviku vhodné vydráždiť psa v kruhovke na rukáv a nechať ho zahryznúť*
- psovod v pravej ruke vôdzka, ľavou drží za obojok psa
- figurant psa vydráždi a uteká
- po rozbehnutí figuranta psovod kričí „Stoj!“ al. „Zastav!“
- figurant uteká ďalej
- psovod púšťa psa s povelom „Zadrž!“ a rozbieha sa spolu so psom k figurantovi
- figurant bojuje so psom, udiera ho palicou
- po výzve psovodom sa figurant zastaví a prestane bojovať
- psovod povel „Pust!“
- psovod povel „K nohe!“
- pochvala

➤ v služobnej praxi veľmi dôležitý zákrok

➤ **policajného psa nemožno použiť:**

- ✓ *medzi psovodom a páchatelom sú nezúčastnené osoby*
- ✓ *proti smeru paľby*
- ✓ *proti osobám mladším ako 15 rokov*
- ✓ *proti tehotným ženám*
- ✓ *proti starým osobám*
- ✓ *proti viditeľne telesne hendikepovaným osobám*
- ✓ *proti osobám s diplomatickou imunitou*

Nácvik nočného zadržania

- **predpoklad:** spoľahlivé zadržiavanie na diaľku
spoľahlivé správanie v tme a tmavých priestoroch
- **spôsob a postup nácviku ako pri klasickom zadržaní**
 - ✓ *postupný prechod k dlhším vzdialenostiam*
 - ✓ *postupný prechod od dobrej viditeľnosti k úplnej tme*
 - v tme vhodné keď pri nácviku figurant na seba upozorní hlukom

6.Nácvik zadržania osoby s protiútokom

Cieľ cviku: naučiť psa na povel prenasledovať osobu na úteku a zadržať ju, kým nepríde psovod

➤ predpoklad nácviku: pevný záhryz do rukáva, púšťanie na povel

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ Zvukový povel: „**Zadrž!**“
- ✓ Posunok: ukázanie smerom na osobu
- ✓ Pochvala (zvuková)

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ fyzická pochvala, odmena
- ✓ pomocný NP: použitie palice, biča, praskanie zvuku „zbrane“

Zvládnutý cvik: pes na povel psovoda prenasleduje osobu na 150 m, zadrží ju, keď kladie odpor, zastaví ju

Nácvik

➤ predpoklady:

- ✓ *dostatočné prejavovanie zloby na figuranta*
- ✓ *spoľahlivo zadržiava záhryzom do rukáva*
- ✓ *tvrdbojuje s figurantom*
- ✓ *nebojí sa používania palice resp. ľahkého úderu palicou*

➤ pozor:

- ✓ *tvrdé nárazy papuľou na rukáv pri záhryze*
 - *pri nácviku potreba zmierňovať nárazy správnym pohybom tela a nastavením ruky s rukávom (pred sebou a mierne od tela)*
 - *bolesť = pes pred záhryzom spomaľuje (blokuje)*

- psovod pravá ruka vôdzka, ľavá drží psa za obojok
- figurant psa aktívne vydráždi
- psovod povzbudzuje psa („Daj pozor!“, „Dobrý!“)
- po vydráždení figurant pred psom ustupuje/uteká – rukáv pred sebou, vo výške pása
- psovod vyšle psa s povelom „Zadrž!“
- a) figurant sa otáča proti psovi, zaháňa sa na psa a necháva zahryznúť do rukáva, kt. pes vidí
- b) figurant sa rozbieha proti psovi, zaháňa sa na psa a necháva zahryznúť do rukáva, kt. pes vidí
- c) figurant sa rozbieha proti psovi, slabo udiera psa po záhryze, kt. pes vidí
- d) figurant sa rozbieha proti psovi, udrie psa pred záhryzom, chová rukáv aby ho pes nevidel a nastaví ho psovi tesne pred záhryzom
- figurant bojuje so psom
- psovod povel „Pust!“

8. Označenie osoby

Cieľ cviku: naučiť psa označiť osobu vyštekáním až do príchodu psovoda

➤ **Podmienený podnet:**

- ✓ *Zvukový povel: „Revír!“, „Štekaj!“*
- ✓ *Pochvala (zvuková)*

➤ **Nepodmienený podnet:**

- ✓ *fyzická pochvala, odmena*
- ✓ *dlhá vôdzka, ukrytá osoba*

Zvládnutý cvik: pes spoľahlivo vyštekáva osobu

Nácvik

➤ **predpoklady:** záujem psa o figuranta, štekanie na povel

- figurant ukrytý v úkryte vydráždi psa
- psovod so psom na vôdzke dobehne k figurantovi
- psa pred figuranta usadí a vydá povel „Štekaj!“
- pochvala, odmena, **zákus*!!!**

✓ pes figuranta nesmie napádať,
atakovať, obťažovať

8.Nácvik prieskumu terénu a vyštekania ukrytej osoby

Cieľ cviku: naučiť psa, aby na povel prehľadal určitý úsek terénu, al. objekt, vyhľadal ukrytú osobu/y a upozornil štekotom na ich prítomnosť (u osoby musí zostať do príchodu psovoda, resp. zabrániť jej úteku)

➤ Podmienенý podnet:

- ✓ Zvukový povel: „**Revír!**“, „**Dost!**“, „**K nohe!**“
- ✓ *Pomocné povely: „Daj pozor!“ , „Štekaj!“*
- ✓ *Posunok: ukázanie smerom terén, kt. má prehľadávať*
- ✓ *Pochvala (zvuková)*

➤ Nepodmienенý podnet:

- ✓ *fyzická pochvala, odmena*
- ✓ *dlhá vôdzka*

Zvládnutý cvik: pes spoľahlivo a sám vyhľadá a vyšteká osobu v úkryte

Nácvik

➤ **predpoklady:** pes spoľahlivo označuje (vyštekáva) figuranta

- figurant v úkryte vydráždi psa
- psovod má psa na vôdzke
- psovod povel „Revír!“ a pomocný povel „Štekaj!“, rukou ukáže smer
- psovod spolu so psom vybieha k figurantovi (cca 1 m pred neho)
- pes by sa mal sám rozštekáť, ak nie povel „Štekaj!“
- figurant stojí nehybne, pes stále šteká (nenapadá)
- psovod povel „Dost!“ „K nohe!“
- pochvala a odmena

- ✓ *najprv na vôdzke, na kratšie vzdialenosti, ľahký prehľadný terén*
- ✓ *neskôr na voľno, rozmanité typy terénov*
- ✓ *výcvik aj v noci*

9. Nácvik stráženia osoby pri prehliadke

Cieľ cviku: naučiť psa pri osobnej prehliadke sledovať prehliadanú osobu a pri pokuse o útek, al. útok na psovoda osobu zastaviť

➤ Podmienенý podnet:

- ✓ Zvukový povel: „**Stáž!**“
- ✓ *Pomocné povely: „Daj pozor!“*
- ✓ *Posunok: ukázanie rukou na osobu*
- ✓ *Pochvala (zvuková)*

➤ Nepodmienенý podnet:

- ✓ *fyzická pochvala, odmena*
- ✓ *dlhá vôdzka*
- ✓ *figurant*

Zvládnutý cvik: pes na povel pozorne sleduje osobu, pri útoku, al. úteku bez povelu sám osobu zneškodní

Nácvik

➤ **predpoklady:** ovládanie cvikov zákl. poslušnosti (ľahni, sadni, k nohe, zostaň), zadržanie

✓ *1. fáza nácviku – pes nie je vydráždený*

✓ *pes na vôdzke s náhubkom*

- psovod ide so psom k úkrytu a usadí si psa k nohe
- figurant vystúpi z úkrytu
- psovod „urobí“ krátky výsluch figuranta
- psovod upozorní figuranta na osobnú prehliadku, nechá ho rozkročiť a zdvihnúť ruky
- psovod povel „Ľahni!“ „Zostaň!“ „Stráž!“
- psovod vykoná osobnú prehliadku (pes musí byť plne sústredený)
- psovod späť k psovi, povel „Sadni!“

✓ *pes nesmie figuranta bezdôvodne napádať*

✓ *občasný tréning simulácie útoku alebo úteku osoby*

10. Nácvik stráženia sprevádzanej osoby

Cieľ cviku: naučiť psa pri sprevádzaní osoby jej sledovanie a pri pokuse o útek, al. útok na psovoda osobu zastaviť

➤ **Podmieneny podnet:**

✓ Zvukový povel: „**K nohe!**“ „**Daj pozor!**“

➤ **predpoklady:** zákl. poslušnosť
zadržanie

✓ výcvik najprv na vôdzke

- figurant pokojne kráča 2-3 pred psovodom so psom
- psovod - pes povel „K nohe!“ „Daj pozor!“

Zvládnutý cvik: pes na povel pozorne sleduje osobu, pri útoku, al. úteku bez povelu sám osobu zneškodní

11. Nácvik na obranu psovoda pri prepadnutí

Cieľ cviku: naučiť psa za rôznych okolností zastaviť osobu, ktorá útočí na psovoda

➤ **Podmienený podnet:**

✓ *Zvukový povel: „Zadrž!“*

➤ **predpoklady:** ovládanie cvikov zákl. poslušnosti, zadržanie

- figurant vybehne z úkrytu a napadne psovoda
 - psovod povel „Zadrž!“
 - po zneškodnení útoku nasleduje osobná prehliadka a sprevádzanie osoby
- ✓ najprv jednoduchší terén a miesta

Zvládnutý cvik: pes na akomkoľvek mieste, za každých okolností zneškodní osobu, kt. napadla psovoda

Mondioring

➤ mondioring: **mondio** = svetový, medzinárodný, **ring** = kruh, cvičiaca plocha

➤ Disciplíny

- ✓ *poslušnosť*
 - ✓ *obratnosť (skoky)*
 - ✓ *obrana*
- } *za sebou bez prerušenia*

➤ **Ciel:** dostať psa do takej situácie – situácií aby sa musel okamžite rozhodnúť

- preverenie úrovne vycvičenosti psa, jeho psychiky na rôznych miestach za rôznych situácií

Cviky		Kategórie	
	I	II	III
Chôdza pri nohe	6	6	6
Neprítomnosť psovoda	10	10	10
Odmietnutie potravy	5	10	10
Vyslanie vpred	12	12	12
Prinášanie predmety	12	12	12
Polohy	10	20	20
Vyhľadanie predmetu	-	15	15
Kolmá stena (palisáda)	15!	15!	15
Prekážka	15!	20	20
Skok do diaľky	15!	15!	20
Útok spredu s palicou	50	40	50
Zadržanie pri úteku	50	30	30
Obrana psovoda	30	30	30
Vyhľadanie a sprievod	-	40	40
Útok spredu s predmetmi	-	40	50
Prerušenie zadržania pri úteku	-	-	30
Stráženie predmetu	-	-	30
Celkom	200	300	400

! cviky, kde je možnosť voľby

- každá súťaž (pretek) je založený na inej „tému“
- ✓ *rekvizity v strategických bodoch ringu*
- ✓ *poradie cvikov sa mení (losuje sa pred pretekom)*
- ✓ *v ringu viac osôb*
- ✓ *obrana/poslušnosť rôzne kreácie*

